

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

سخنرانی

ملاحظات اخلاقی در توان بخشی، پس از بحران و بلایا

محمدجواد حسین آبادی فراهانی^{*۱}

چکیده

توان بخشی در بلایا، به عنوان بخشی از کل پاسخ پزشکی، با چالش های بیشتری، به ویژه در مداخله های اولیه ای اثرات پس از بلایا مواجه می شود؛ زیرا این، مفهومی جدید در مدیریت بلایاست. چهار اصل اخلاق زیستی، شامل خودمختاری، سودمندی، آسیب نرساندن و عدالت، درباره ی فعالیت های امدادی، بلافاصله پس از حوادث و بلایا و فعالیت های طولانی مدت بعدی مانند توان بخشی، هر جا که اجراشدنی باشد، محل بحث قرار می گیرند. در این مطالعه ی مروری، جست و جوی هدفمند بر اساس کلیدواژه های تعیین شده در پایگاه های داده ی معتبر، در بازه ی زمانی سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۴ انجام شد. در میان مطالعات بررسی شده، دوراهی اخلاقی در ارائه ی خدمات توان بخشی پس از بحران و بلایا، به سبب محدودیت منابع، کم توجهی به توان بخشی در نظام سلامت، کمبود متخصصان توان بخشی، نبود امکان پیگیری کامل پس از ترخیص، دانش محدود درباره ی اهمیت توان بخشی، استیگما و انگ اجتماعی به دنبال ایجاد معلولیت، مطرح هستند. چهار اصل اخلاق زیست پزشکی، باید حتی هنگام کار در مواقع بحرانی رعایت شود تا خدمات توان بخشی ارائه شده با هنجارهای حرفه ای، استانداردهای اخلاقی و جنبه های پزشکی فرهنگ محلی همخوانی داشته باشد؛ علاوه بر این، سیاست های ارتقاء جایگاه و اهمیت توان بخشی، بلافاصله پس از بحران و بلایا، با تأکید بر توزیع عادلانه ی منابع باید در کانون توجه ویژه قرار گیرند.

واژگان کلیدی: اخلاق، بحران، بلایا، توان بخشی، عدالت.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۲/۲۰

۱. دکتری تخصصی پرستاری، استادیار گروه پرستاری، دانشگاه علوم توان بخشی و سلامت اجتماعی؛ استادیار، مرکز توسعه تحقیقات بالینی، بیمارستان توان بخشی رفیده، تهران، ایران.

نویسنده مسئول:

Email: j.hoseinabadi@gmail.com

کنگره سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Oral Presentation

Ethical Considerations in Post-Crisis and Disaster Rehabilitation

Mohammad Javad Hosseinabadi Farahani*¹

Published: 10 May 2025

1. Assistant Professor, Nursing Department, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences; Assistant Professor, Clinical Research Development Center, Rofeideh Hospital, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

*Corresponding Author

Email: j.hosseinabadi@gmail.com

Abstract

Rehabilitation in disaster contexts, as part of the overall medical response, faces unique challenges, particularly during the early stages of post-disaster intervention. This is largely due to the relatively new integration of rehabilitation into disaster management. The four principles of bioethics—autonomy, beneficence, non-maleficence, and justice—are essential considerations in immediate post-disaster relief efforts and in the subsequent long-term rehabilitation processes. This review study involved a purposeful search of reliable databases using predetermined keywords, covering the period from 2000 to 2024. The reviewed studies highlight several ethical dilemmas in delivering rehabilitation services after crises and disasters. These challenges arise due to factors such as:

- Resource limitations,
- Insufficient focus on rehabilitation within health systems,
- Shortages of rehabilitation specialists,
- Inadequate follow-up cares post-discharge,
- Limited awareness of the significance of rehabilitation, and
- Stigma associated with disability.

Despite these challenges, it is critical to uphold the four principles of biomedical ethics even in crisis situations. Adhering to these principles ensures that rehabilitation services align with professional norms, ethical standards, and the medical aspects of the local culture. Furthermore, policies aimed at enhancing the status and importance of rehabilitation immediately after crises and disasters must emphasize the equitable distribution of resources.

Keywords: Ethics, Justice, Disaster, Rehabilitation.

